

Inventering av rovdjur i Örebro län 2006/2007

- årsrapport 2007

www.t.lst.se

Länsstyrelsen
Örebro län
Publ. nr 2007:25

Länsstyrelsen i Örebro län
Publikation nummer: 2007: 25

Text: Kjell Johansson/ Länsstyrelsen Örebro län

Omslagsfoto: Björn Fransson/ Länsstyrelsen Örebro län

Layout: Kjell Johansson/ Länsstyrelsen Örebro län

Beställningsadress: Länsstyrelsen i Örebro län, 701 86 Örebro,
tfn (vxl): 019-19 30 00, www.t.lst.se

Kontaktperson: Kjell Johansson, Länsstyrelsen i Örebro län, tfn 019-19 39 71

Sammanfattning

Under 2006 skedde föryngring av varg i fyra (4) av vargreviren som berör Örebro län. Vid slutet av vintern fanns därmed cirka 25 stationära vargar som berörde länet: minst fyra i Hasselforsreviret, sex i Kilsbergsreviret, sju i Ulriksbergsreviret och fem i Uttersbergsreviret. Dessutom fanns en ensam stationär vargtik i Klottenområdet, som delas med Dalarna och Västmanland. Diskussioner har vidare förekommit om ett eventuellt nytt vargpar i Karlskoga-Loka trakten. Detta har trots omfattande spårning och DNA-testning ännu inte blivit bekräftat. Vi väntar ännu på provsvar från fler DNA-körningar.

Under inventeringsåret 2006-2007 har 11-13 föryngringar av lodjur konstaterats i länet. Minst 2-3 av dessa delas med andra län. Därmed är lodjursstammen ungefär lika stor som förra året med 60-75 djur.

Inga föryngringar av björn har konstaterats inom inventeringsperioden. Däremot har rapporter om björn förekommit regelbundet i norra delen av länet och minst en hanbjörn har med största sannolikhet övervintrat i norra länsdelen.

Kungsörn förekommer regelbundet både i norra och södra delarna av länet och under vårvintern 06/07 har för första gången minst två spelflygande örnpär konstatats inom länets gränser. Det är starka indikationer på häckning.

Järv förekommer inte i Örebro län, men åtminstone en järv har funnits stationärt en bit norrut i Dalarnas län.

Tidsomfång och metodik

Denna rapport gäller reproduktionssäsongen 2006, det vill säga spårningssäsongen 2006/2007.

Varg har spårats av Länsstyrelsens fältpersonal kontinuerligt under vintern för att särskilja olika revir och för att bedöma antalet individer inom de olika reviren. Hela länets yta omfattas av denna verksamhet. Dessutom kvalitetssäkras de rapporter som inkommer från allmänheten. Nytt för säsongen är att inventeringssamordnare från Svenska jägareförbundet, Jägarnas riksförening och Svenska rovdjursföreningen samt spårare från främst Jägareförbundet erbjudits ett mer aktivt deltagande i inventeringar i syfte att höja delaktigheten i förvaltningen.

Samtliga lodjursgrupper som påträffades under vinterns inventering (december till sista februari) kvalitetssäkrades av Länsstyrelsens personal. Vissa kompletterande uppgifter har hämtats från loforskningsprojektet. Kontinuerlig kvalitetssäkring av lodjursrapporter sker om möjligt fortlöpande i hela länet under hela året.

Bedömningen för kungsörn och björn baseras i huvudsak på rapporter och på fältpersonalens egna örnsparningar och funna björnspar.

Varg

Hasselforsreviret

Spårning under vintern har visat att minst fyra vargar fanns i reviret. Föryngring blev säkerställd genom observation och fotografering av fyra valpar sommaren 2006. Sommaren 2006 hittades alfatiken död efter att ha sprungit på en pinne i samband med jakt. Ytterligare två vargar har dött under perioden, en tik genom avlivning i samband med attack på får och en hane efter påkörning av bil. Den senare visade sig vara angripen av rävska. I maj hittades kvarlevorna av den gamle alfahanen i Hasselfors (M-01-05). Han har av allt att döma legat död på platsen under lång tid, minst sedan början av sommaren 2006.

Reviret berör kommunerna Laxå, Degerfors, Hallsberg och Lekeberg, och går även något in i Värmlands län.

Kilsbergsreviret

Spårningar under vintern har visat att minst sex vargar fanns i reviret, vilket innebär att föryngring är säkerställd enligt föreskrifternas kriterier. Reviret berör kommunerna Örebro, Karlskoga, Nora och Hällefors. Under säsongen har revirmarkerande par konstaterats både i gamla kärnområdet och i NV mot Värmland, där åldern på spåren varit samtida. Därför har en diskussion uppstått om det kan vara ett nytt vargpar eller inte. Omfattande spårningar har genomförts och spillning har samlats in i syfte att utreda detta. I nuläget ser det ut som om det trots allt varit Kilsbergsvargar som utökat sitt revir åt NV, men ytterligare analyser av DNA återstår för att klargöra frågan. Kilsbergshanens sändare slutade fungera redan vintern 05/06. Därför finns ingen hjälp att få av märkta vargar i området när det gäller tolkningen av revirets utbredning.

Ulriksbergsreviret

Inventeringarna har konstaterat föryngring 2006 och att minst sju vargar funnits i reviret under vintern 06/07. Alfaparet (M-98-04 och M-06-02) är märkta sedan januari 2006, men sändarna rapporterar tyvärr oregelbundet. Reviret berör i vårt län främst kommunerna Hällefors och Ljusnarsberg och delas i övrigt med Dalarnas län.

Uttersbergsreviret

Föryngring skedde 2006 och minst fem djur har konstaterats. Hanen (M-05-06) nymärktes under mars 2007. Reviret omfattar delar av Lindesbergs kommun i trakterna av Grimsö och Uttersberg och delas med Västmanlands län.

Ensamma stationära vargar

Vinterns spårningar har visat att ytterligare en stationär vargtik, den s.k. Kloten-tiken finns i Örebro län på gränsen till Västmanland och Dalarna. Hon härstammar från Uttersbergsreviret. Minst en ny omärkt varg har också spårats vid några tillfällen i gränstrakterna mot Östergötland, vid Bo-Hjortkvarn. Det är dock osäkert om den

finns kvar i området. Det eventuellt nya vargparet kring Loka väntar vi besked om senare.

Lodjur

Ett intensivt arbete har lagts ner på att säkerställa antal föryngringar av lodjur. Resultatet visar att minst 11 - 13 lohonor har fått ungar 2006, vilket totalt motsvarar en lodjursstam på cirka 60-75 djur. Min-siffran tas fram genom att särskilja olika honor från varandra genom långa spårningar och samtidig spårning i flera områden. I vissa fall måste avtåndskriterier användas, vilket bygger på att avståndet är så stort mellan två samtidiga spårningar att sannolikheten är tillräckligt stor att det rör sig om två olika honor som åtföljs av ungar. Med dessa utgångspunkter har Länsstyrelsen gjort bedömningen att minst 11 loföryngringar skett helt inom länet. Max-siffran 13 inkluderar gränsrevir och spårningar som gjorts där det finns en möjlighet att det är fråga om ytterligare en separat hona, men där detta inte kunnat styrkas enligt uppsatta riktlinjer.

Några av lodjursgrupperna spårades över kommungränser. En grov fördelning av lofamiljerna visar att 7-5 föryngringar finns i länets norra delar (Hällefors, Nora-Lindesberg, Ljusnarsberg), 4-6 i mellersta området och 3 i södra länsdelen. I vintras beslutades om tillstånd att få jaga fem lodjur i länets norra del ner till E 18 och länsväg 204 mot Åtorp. Totalt fälldes också fem djur; två i vardera kommunen Hällefors och Ljusnarsberg samt en i Lindesbergs kommun.

Björn

Flera observationer av björn i länets norra del är kända, dels genom rapporter direkt till Länsstyrelsen och dels genom Länsstyrelsens egna iakttagelser. Observationerna har främst skett på barmarkstid, men en spårlopa efter en ensam björn hittades på sista snön i november. I månadsskiftet mars-april hittades åter spår av en ensam björn i samma område, vilket tyder på att denna björn (sannolikt en hane) har övervintrat i länets norra delar. Sannolikt är de björnar som observerats utvandrade hanar från norr. Inga säkra tecken finns på någon föryngring av björn i vårt län.

Kungsörn

Kungsörn har observerats i hela länet vid åtskilliga tillfällen. Det rör sig om regelbundna och tillfälliga förekomster och i år (vår 2007) har även två spelflygande örnpar konstaterats i länet. Detta utgör starka tecken på häckning, vilket i så fall är första konstaterade häckningsförsöken i Örebro län.

Skadeutveckling

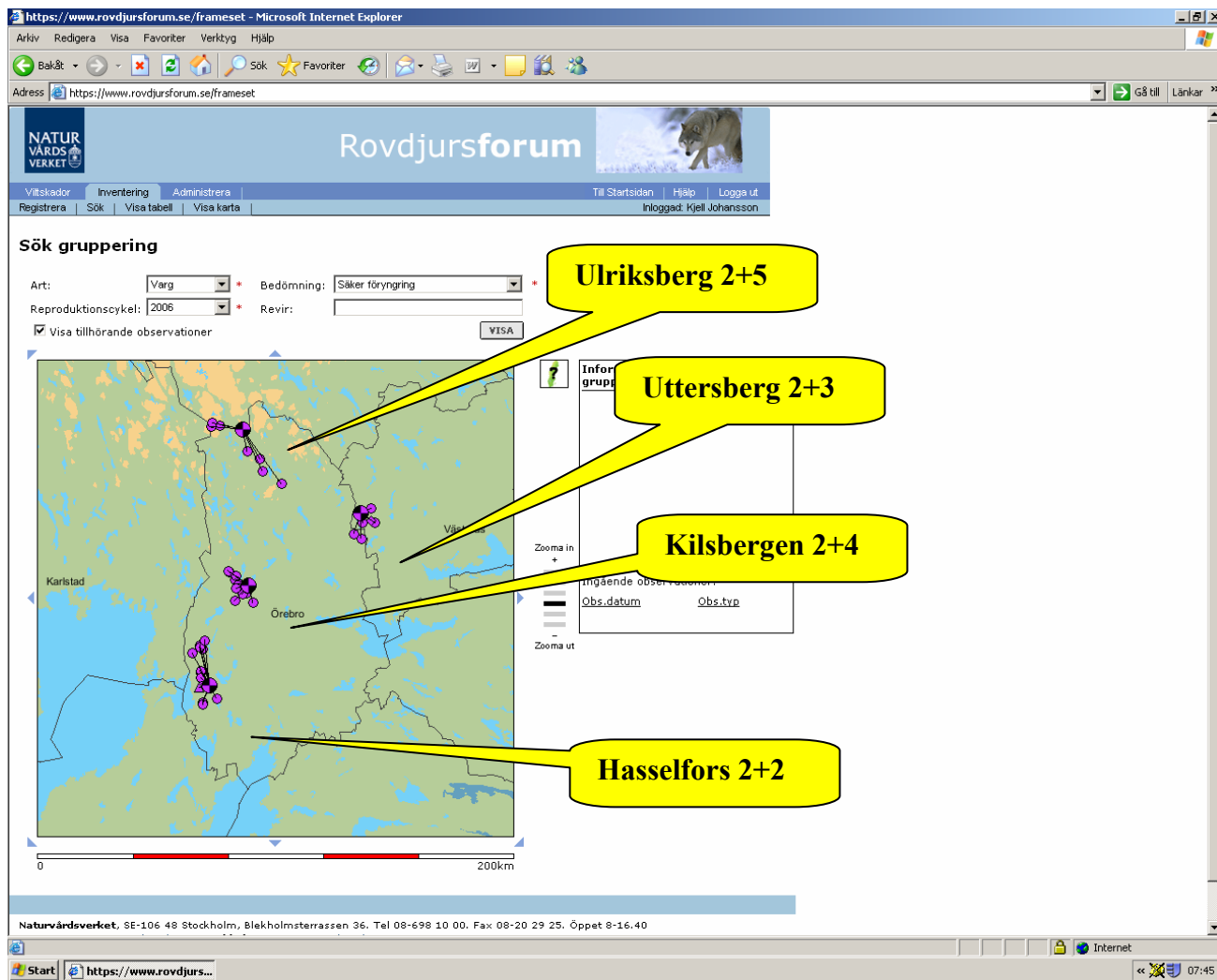
Trots en total ökning av antalet rovdjur i länet de senaste åren minskar de skador som årligen orsakas av rovdjur. Antalet angrepp har sjunkit de senaste tre åren och tros vara ett resultat av stängslingsarbetet och det faktum att människor blir allt mer vana med att ha rovdjur kring sig. Detta påverkar djurhantering och olika former av egeninsatser.

Länsstyrelsen tilldelas årligen medel för skadeförebyggande åtgärder och har utarbetat en generös policy för hur ansökan om bidrag kan göras. En särskild redogörelse för viltskadearbetet finns att tillgå på Länsstyrelsens hemsida <http://www.t.lst.se/t/>, tillsammans med annan rovdjursinformation.

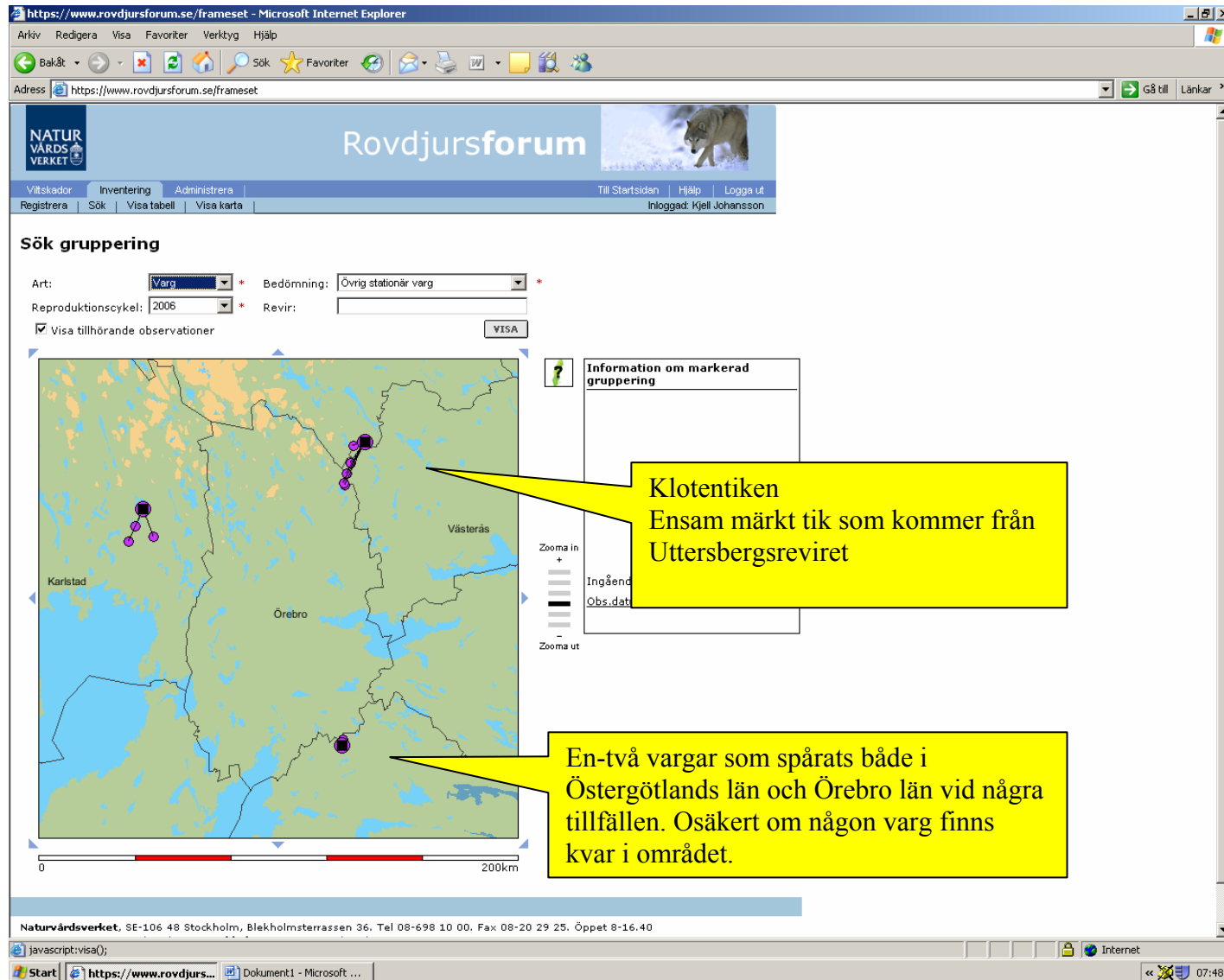
Kjell Johansson
Rovdjursansvarig
Länsstyrelsen i Örebro län

Bilaga till Årsrapport 2007-05-31, inventeringar 06-07 (reproduktionscykel 2006)

Figur 1. Vargföryngringar 2006, totalt 22 stationära vargar under vintern 06-07

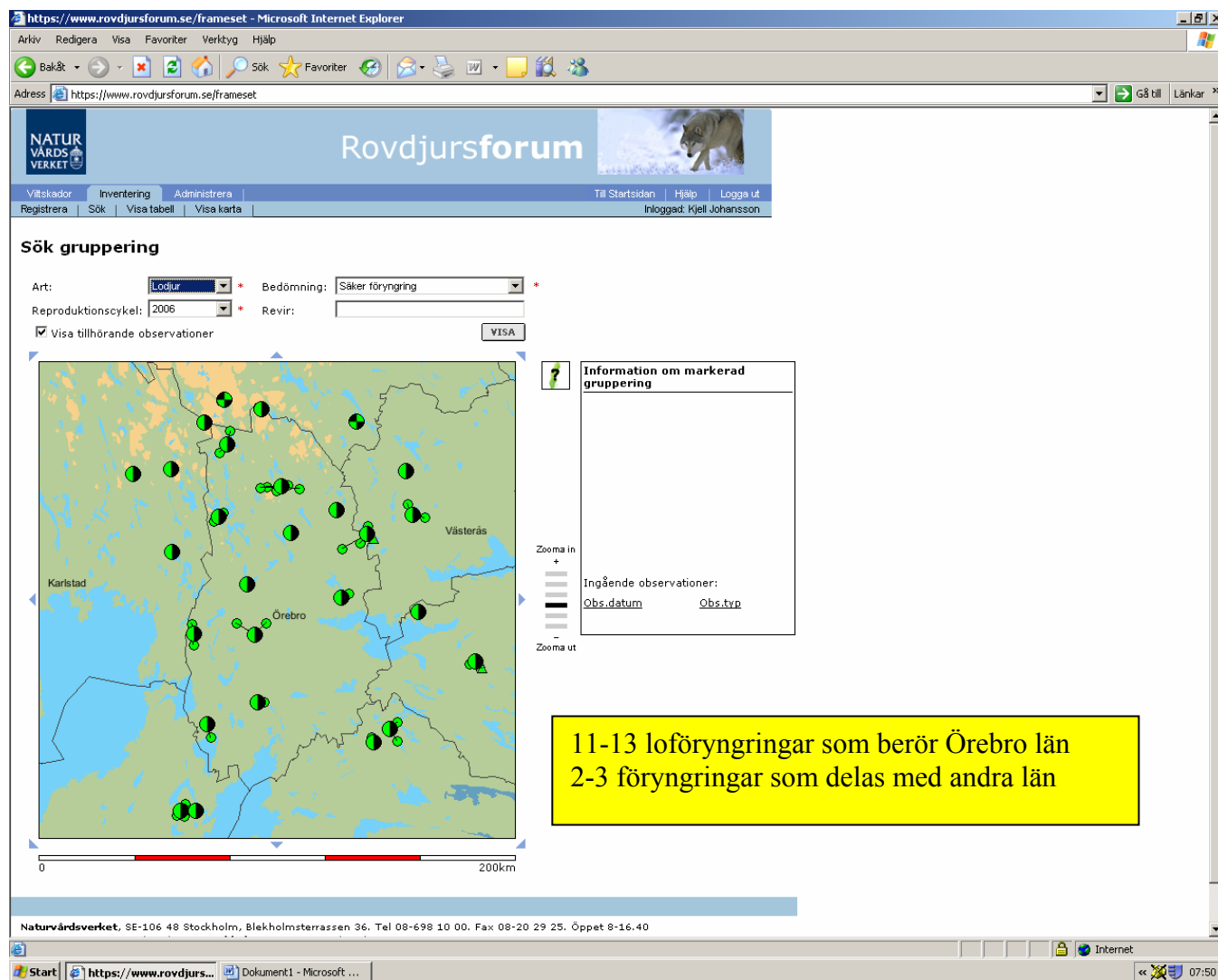

Figur 2. Övrig stationär varg 2006

Figur 3. Lodjursföryngringar 2006

Länsstyrelsen Örebro län